

113 年國立花蓮高商語文競賽原住民族語朗讀 【雅美語】 編號 1 號

rala no pineyvanwan

o rala no pineyvanwan a teymakdeng ya ahapen no mahakey, no makaranes o ipeyvanwa am, madadey do peycyavakavahayan na o rala no pineyvanwan, ahapen ya no meyrayon, ta aro o angayan na, panlanlagan no among no rayon.

no omanam ka pey vanwa am, mangtekteb so kawey a paringen a pangayan so rala no pineyvanwan; i osok ori no meyvanwa, atlo do cinedkeran, atlo do tatala. asa am pakedkeden do teyrahem no avat, o ikadwa na am pasagiten do pamomowpawan, o ikatlo na am, pakedkeden do batbat no zazawan a pakedkedan so zavong.

ta na do paneneb, ta na do papataw am, mey yangey o rala no pineyvanwan am, a itoyotoyon so ni manma ni mapan a alibangbang, no maniring am, “ namen raralahen inyo no rala no pineyvanwa na, makanop kamo jyamen a among no rayon. ”

o angayan na pa no rala no pineyvanwan am, no sombo o asoy no alibangbang am, ori o vogahen, no maniring am, “ ko imo raralahen no rala no pineyvanwan a yani sombo a among no rayon, a ta na yakan namen inyo am ikapiya namen inyo no kataotao. ”

no papataw am, iwasik rana o rala no pineyvanwan do paneneb, no apiya vehan am, iwasik o rala no pineyvanwan do papataw, ta pakavosan rana so rayon.

makdeng o rala no pineyvanwan, ta itoyotoyon so among no rayon, kano ivoga so inawan do ni sombo a asoy no among no rayon.

o mahakey am, mangdey do awawan o ka panaring so rala no pineyvanwan, teymakdeng o ya icicirawat no tao do pongso, mangdey do awawan do ipeyvanwa o ipangap so rala no pineyvanwan.

o akman sang a ciriciring no tao kano icicirawat no tao am, jitavonasa, ta o ciricirng no tao kano icicirawat no tao am, ya teyapiya, ya teymakdeng. ori o ikowyat ta kamo a amvangan so ciricirng no tao kano icicirawat no tao do pongso.

yaten am, macinanao ta do ciriciring no tao, jitavonasa o yapiya icicirawat ta tao do pongso, inaoy no aro o kanakan kano malalavayo a tao, a makateneng rana do ciriciring no tao, o mahap so icicirawat no tao.

113 年國立花蓮高商語文競賽原住民族語朗讀 【雅美語】 編號 1 號

祭血竹

祭血竹是男人在招飛魚祭必備用具。每到了招飛魚祭，家戶會製作祭血竹取雞（或豬）血，是一項重要的儀式物。

舉行招飛魚祭之前，必須要準備八芝蘭竹莖的一小節做成竹筒，盛裝招飛魚祭血竹，部落舉行招飛魚祭當天要帶到部落灘頭，裝入雞血，三支是大拼板舟用；三支是單人拼板舟專用。

一支祭血竹綁在大拼板舟船槳底下，另一個祭血竹是掛在叉架上，第三支祭血竹是綁在飛魚架的橫竿上。用在飛魚季所釣到的大魚頭，把魚頭骨一起綁在祭血竹上。

將捕到的第一條飛魚用祭血竹點在飛魚身上，祝福飛魚說：「我們以祭血竹祝福你們，祈願你們常匯集，讓我們豐收。」

祭血竹另一個用途，是用來作贖回儀式；煮飛魚時，若魚湯從鍋中溢出是禁規，會用祭血竹來贖回厄運。「我以召魚祭血竹來贖回溢出的湯水，讓我們健康的食用」。

祭血竹是每年必需製作的用具，也是傳統文化的精髓。每年的招飛魚祭，必會看到祭血竹。

達悟族的語言和文化要保存，非常優質、重要。要全心全力去復振、傳承下去。

我們要學習達悟語，不要讓文化消失。希望有更多的人能說族語，傳承達悟文化。

113 年國立花蓮高商語文競賽原住民族語朗讀 【雅美語】 編號 2 號

ni papo a vazey do apiya vehan

no kakwa pa a mamaring so kanen do apiya vehan am.aro o vazey do madagdag, manonoton, manedted so alibangbang, a ka pangazow, a ka limot no asa ka vahey a koman, a ka peyvaci da no mahakey, no mahep am, meykaryag sira do makarang, ori o vazey do apiya vehan no kakwa pa.

sicyaikwaya am, yamyan so ya vayo a vazey do ya teyhesa ka ili, ta no ya mateyka o ya mamaring so kanen do apiya vehan am, da ni papo o ya meynenenet a meyyawawat kano ya mangaod do tatala kano peykavangan, no yaro o tao am, da palwasen o cinedkeran a ya da pacinanaoan no malalavayo a mangaod, no ya tatasa am, sira mangey o mavakes a ya mineynara do da ka pangaod.

no ya mangaod do tatala am, yamyan so yasa ka rarakeh a yamnanao so malalavayo a tao, no matahep do karakwan no awa am, makongo so anjin o amvyey so kataotao, o tatala am, ya omned no atow, a kangey no rarakeh a somekey a ka sapsap na jya a komaod rana so tatala a mangid.

no ya meynenenet o ya meyyawawat am sira aro o kanakan a meyvatevi a ya mangey meyyawawat, yaro o malalavayo a ya macinanao a ya mangaod do tatala.

o mavakes am, da pey tahatahahen o da ni rotongan a. kanekanen do pongso,a ya da ka lovot so kanen a da ipakan so kadwanlili, kano dehdeh, ori o ya ni makeyras do apiya vehan a vazey.

o tao do pongso a mahakey am, masanib sira mangahahap do karakoan no awa, am ya mablis rana sicyaikwaya ta yaro o tao a yamangey do ilaod a ya meyveyvazey, na tongahengahephepi no icicirawat no tao a yamangahahap ori o ya papoan, so yavayo a vazey no yapiya vehan.

o da papoan so yavayo a vazey do apiya vehan am, pacinanaoan da no malalavayo a mangaod do tatala.

o yani papo a vayo a vazey do apiya vehan am, da peytahatahahen no mavakes o da nirotongan da nidengdeng a iyakan, ya amyan so ya meyyawawat a kanakan kano malalavayo kano nimablis rana so ngaran, o mavakes am, ya mangey mineynara do da ka pangaod, a da pakatengan do zikzikna no mahakey a ya mangahahap do karakoan no awa.

113 年國立花蓮高商語文競賽原住民族語朗讀 【雅美語】 編號 2 號

收穫節與好月盃活動

以前舉行收穫節時，很多事情要做，包括煮主食、副食，飛魚剪翅、贈禮、男人會舉行搗小米，到了晚上，在高屋舉行男女拍手歌會，這是過去舉行的方式。

現在有些部落增加好月盃活動：包括游泳比賽、單人拼板舟和十人拼板舟的划船比賽，讓年輕人學習划拼板舟、女人體驗划拼板舟。

也會舉行拼板舟翻船自救的教學活動，教育年輕人如何在大海中自救。首先把浸滿海水的單人拼板舟放在活動現場，老人游到拼板舟後面，前後搖晃，然後到拼板舟右邊抓住左邊，躍身上船，把船內的水舀出來，安全的把單人拼板舟，划回岸邊。

好月盃的活動亦安排傳統美食競賽，讓部落的婦女展現美食創意，推展傳統美食。

社會變遷，不少生活技藝逐漸式微，籌劃好月盃活動，是為了要讓拼板舟划船技藝傳承下去。

好月盃活動多樣豐富，除了有傳統風味餐，也舉辦游泳比賽，區分少年組、青年組、壯年組來進行；而部落婦女體驗拼板舟，更讓參賽的婦女親身體驗到，男人在海上作業的辛苦。